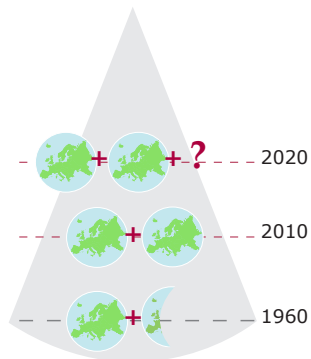

Den globale dimension

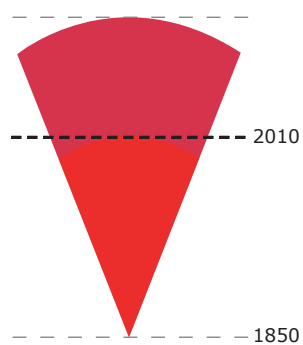
Mellem 12 % og 55 % af udvalgte hvirveldyr, hvirvelløse dyr og plantegrupper er truet af udryddelse på globalt plan. Tilbagegangen i vilde hvirveldyrarter mellem 1970 og 2006 er specielt alvorlig i tropenerne (59 %) og i ferskvandsøkosystemer (41 %) (GBO3, 2010). I dag er kun 0,7 % af verdenshavene beskyttet (WDPA, 2010). Ødelæggelsen af tropeskovene aftog med næsten 20 % mellem 2000 og 2010 (FAO), men fortsætter alligevel i betydeligt omfang. Hvert år går der således 13 mio. ha tabt (svarende til et areal på størrelse med Grækenland). I denne sammenhæng rækker Europas efterspørgsel efter naturressourcer langt ud over dets grænser.

Europas økologiske fodaftryk - stigende global virkning

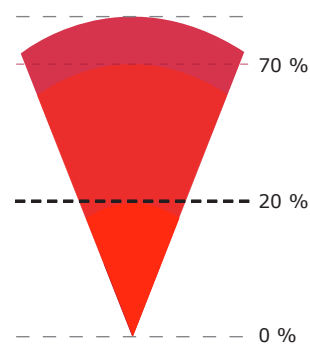
Europa forbruger i dag to gange så meget, som dets landarealer og have kan producere. Global Footprint Network skønner, at Europas økologiske fodaftryk i de forløbne 40 år er steget med 33 %. Europa bliver nødt til at tage den globale dimension af sit forbrug op til nøje overvejelse.

I de seneste få århundreder har mennesker øget det tempo, arterne udrykkes i, med op til 1 000 gange den hastighed, det typisk er sket med i jordens historie (MA, 2005).

Forsuring af verdenshavene - de første tegn på følger for fødekæden

På globalt plan er verdenshavenes surhedsgrad steget 30 % i de forløbne 150 år, hovedsagelig på grund af stigende CO₂-emissioner (UNEP). Stigende surhedsgrad i havmiljøer påvirker utallige havorganismers overlevelse, hvilket igen kan påvirke mange arter, der lever af dem.

Koralrev - et undervurderet ansvar for EU

20 % af verdens tropiske koralrev er allerede gået tabt, mens yderligere 50 % er truet. Over 10 % af alle koralrev ligger i EU-medlemsstaters oversøiske territorier (IUCN).

European Environment Agency

Udgangssituationen for europæisk biodiversitet

Hvor står Europa i 2010?

Der er mere og mere, der tyder på, at mange økosystemer er ved at nå eller allerede har nået et punkt, hvor situationen ikke kan genoprettes. På samme måde som en global temperaturstigning på 2 grader over det førindustrielle niveau ville medføre katastrofale klimaændringer, ville tabet af biodiversitet ud over visse grænser få vidtrækkende følger for jordklodens grundlæggende funktion. Der arbejdes stadig på at definere disse grænser, men i videnskabelige kredse er man allerede overbevist om, at tabet af biodiversitet i dag sker med en hastighed, der truer borgernes velfærd i EU og den øvrige verden (Europa-Kommissionen, 2010).

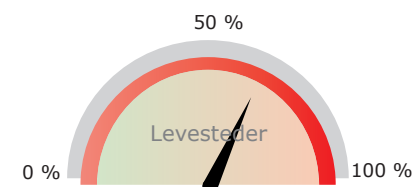
Udryddelsestruede arter

Op mod 25 % af Europas dyrearter, herunder pattedyr, padder, krybdyr, fugle og sommerfugle, er truet af udryddelse og derfor medtaget på IUCN's regionale røde liste for EU.

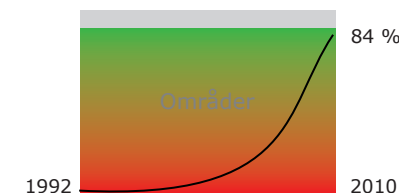
Dårlig bevarelsesstatus

62 % af alle levesteder og 52 % af de arter, der er omfattet af EU's levestedsdirektiv, anses for at have en ugunstig bevarelsesstatus (EMA-ETC/BD, 2009).

Udpegelse af Natura 2000-områder - næsten fuldstændig

Udpegelsen af Natura 2000-landområder i Europa er næsten fuldstændig. Havområderne kræver dog en betydelig større indsats (EMA-ETC/BD, 2010).

Økosystem tjenester	Landbrugs-økosystemer	Skove	Græsarealer	Hede og krat	Våd -områder	Søer og floder
Ydelser						
Afgrøder/gavntræ	↓	↑			↓	
Husdyr	↓	=	=	=	↓	
Vilde fødevarer	=	↓	↓		=	
Brænde		=		=		
Fangstfiskeri					=	=
Akvakultur					↓	↓
Genmateriale	=	↓	↓	=	=	
Ferskvand		↓			↑	↑
Regulering						
Bestøvning	↑	↓	=			
Klimaregulering		↑		=	=	=
Skadedyrregulering	↑		=			
Erosionsregulering		=	=	=		
Vandregulering		=		↑	↑	=
Vandrensning					=	=
Risikoregulering					=	=
Kulturelt						
Rekreation	↑	=	↓	↑	↑	=
Æstetik	↑	=	=	=	↑	=

Status for tidsrummet 1990 til i dag: ■ Forringet ■ Blandet ■ Styrket ■ Ukendt □ Ikke relevant

Økosystemtjenester i EU

Økosystemtjenesterne nedbrydes fortsat

De fleste af Europas økosystemtjenester anses for at være forringet og dermed ikke længere i stand til at levere grundlæggende tjenester af optimal kvalitet og kvantitet, eksempelvis afgrødebestøvning, ren luft og rent vand samt oversvømmelses- eller erosionsstyring (RUBICODE-projektet 2006–2009; omfatter ikke havøkosystemer).

Tendens mellem tidsrum

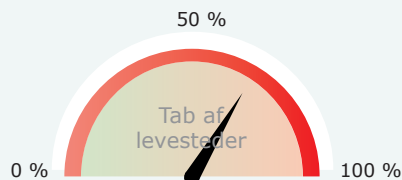
- ↑ Positive ændringer mellem tidsrummet 1950 til 1990 og 1990 til i dag
- ↓ Negative ændringer mellem tidsrummet 1950 til 1990 og 1990 til i dag
- = Ingen ændring mellem de to tidsrum

Trusler

Hovedårsagerne til tab af biodiversitet er ændringer i de naturlige levesteder. De skyldes hovedsagelig intensive produktionssystemer i landbruget og opgivelse af arealer, bygningsanlæg og transport (fragmentering), overudnyttelse af skove, have, floder, søer og jordbund, fremmede arters indtrængen, forurening og, i stigende grad, klimaændringer. Hvis en politik skal virke effektivt på bevarelse og genopretning af biodiversiteten i Europa, skal den tackle disse trusler.

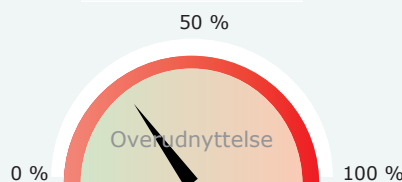
Tab af levesteder - stærkt foruroligende

70 % af alle arter trues af tab af levesteder (IUCN). Antallet af fugle på landbrugsarealer faldt 20–25 % mellem 1990 og 2007 (Eurostat, 2010).

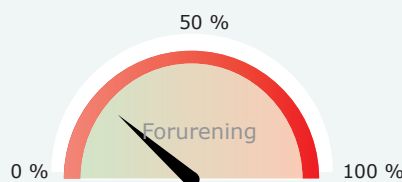
Overudnyttelse - mere bæredygtighed påkrævet

30 % af arterne trues af overudnyttelse (IUCN). Eksempelvis udsættes 88 % af bestandene for fiskeri ud over det maksimale bæredygtige udbytte (ICES, 2008) og 46 % ud over sikre biologiske grænser, hvilket medfører risiko for, at bestandene ikke genoprettes (EMA, 2010).

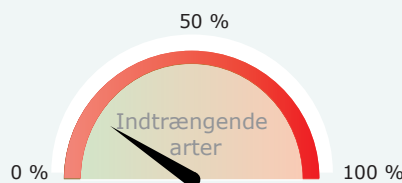
Forurening - forbedringer på visse områder

På trods af forbedringer på visse områder trues 26 % af arterne af pesticider samt gødningsstoffer som nitrat og fosfat (IUCN).

Indtrængende fremmede arter - et stadigt hyppigere fænomen

22 % af arterne trues af indtrængende fremmede arter (IUCN).

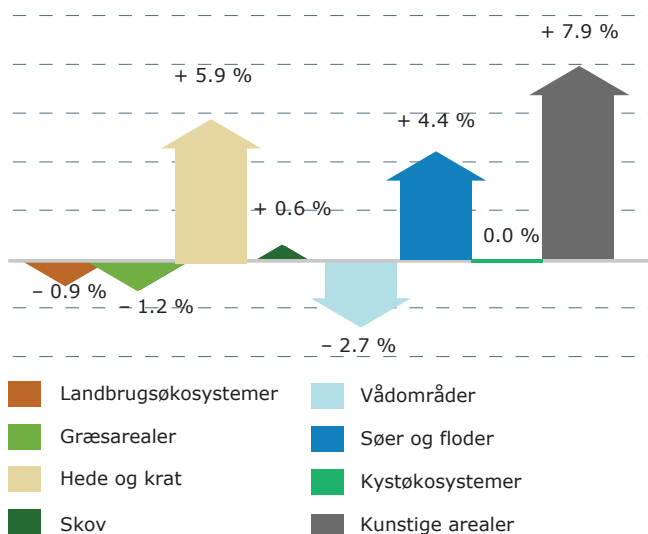

Klimaændringer

Der konstateres i dag ændringer i levesteder og artsfordeling, og der forekommer ørkendannelse. Klimaændringer optræder i samspil med og forværrer ofte andre trusler.

Økosystemer

Ændringer i økosystemer mellem 1990 og 2006

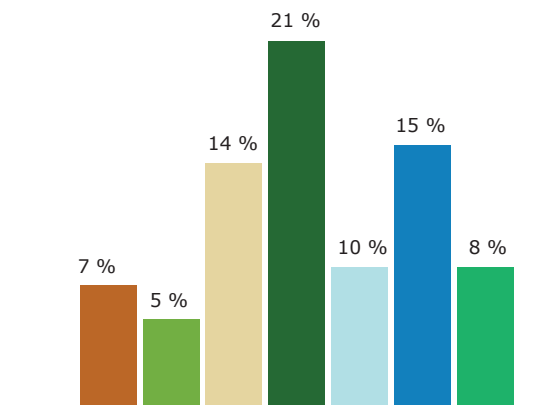

Tabet af naturområder fortsætter

Corines seneste opgørelse af overfladedække (EMA, 2010) viser fortsat vækst i kunstige arealer (f.eks. tilfældig udbredelse af bymæssig bebyggelse, infrastruktur) og i arealer, der er taget ud af drift, på bekostning af landbrugsjord, græsarealer og vådområder i hele Europa. Naturlige græsarealer bliver fortsat forvandlet til dyrket jord og bebyggede områder. Tabet af vådområder er aftaget (næsten 3 % tabt i de forløbne 16 år), men Europa havde allerede mistet over halvdelen af sine vådområder før 1990. Ekstensivt dyrket landbrugsjord omlægges til mere intensive driftsformer og delvis til skovarealer.

Udnyttelse af naturressourcer i den nuværende grad medfører en støt reduktion i biodiversiteten og nedbrydning af økosystemerne. Det er ikke tilstrækkeligt blot at udpege beskyttede områder for at bremse denne tilbagegang. Det er nødvendigt at integrere biodiversiteten yderligere i andre relevante politikker (landbrug, fiskeri, energi, transport, strukturpolitikker og udvikling). Det Europæiske Miljøagentur og Europa-Kommissionen har med henblik på at overvåge fremskridtene og måle tendenserne ud over 2010 opstillet en udgangssituation - et øjebliksbillede af den nuværende situation for biodiversiteten for at etablere det nødvendige videnbaserede grundlag for en øget europæisk indsats for at tackle den globale biodiversitetskrise nu. Der findes yderligere oplysninger på www.biodiversity.europa.eu.

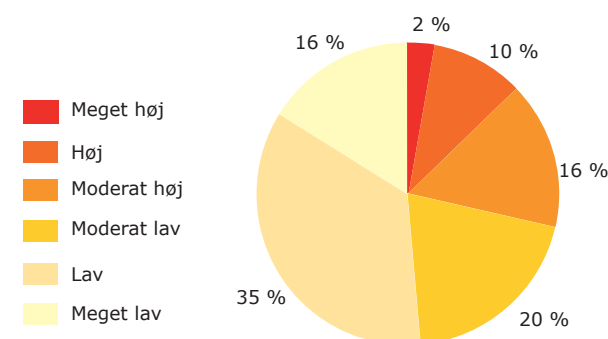
Levesteder med gunstig bevarelsesstatus

Levesteder i økosystemer - generelt dårlig bevarelsesstatus

Gennemførelsesrapporten i henhold til levestedsdirektivets artikel 17 for tidsrummet 2001-2006 påviser en dårlig bevarelsesstatus for arter og levesteder, der er karakteristiske for de væsentligste økosystemer. Alt efter økosystemet ligger andelen af levesteder med gunstig bevarelsesstatus mellem 5 og 21 %.

Fragmentering i EU-27 (i % af det samlede areal)

EU's grønne infrastruktur trues af fragmentering

Fragmenteringen af næsten 30 % af EU-27's landområder spænder fra moderat høj til meget høj på grund af tilfældig udbredelse af bymæssig bebyggelse og infrastrukturudvikling. Fragmenteringen påvirker økosystemernes konnektivitet samt deres sundhedstilstand og evne til at tilvejebringe tjenester (EMA, ETC/LUSI, 2010).